

Grunnstønad – og opplysningsplikt

Som sikkert flere av *Lymfepostens* lesere har erfart, har en del trygdekontorer satt i gang ettersyn av tildelte grunnstønader. Dette kan de gjøre fordi den som mottar grunnstønad har en opplysningsplikt overfor Trygdeetaten.

Vi minner derfor om viktigheten av å ta vare på kvitteringer for kompresjonsstrømper, bandasjeringsmateriell og annet som er lagt til grunn for den grunnstønaden man har fått tildelt, -- slik at det ikke oppstår problemer hvis man blir bedt om å dokumentere hva grunnstønaden har gått til.

Ved Tone Guettler og Elsebeth Peel Jarvis

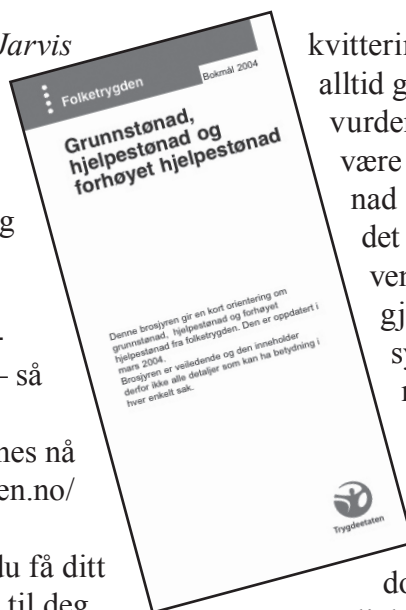
Hva sier Trygdeetaten?

Vi gjengir her en del av det som står om grunnstønad på Trygdeetatens nettsider, fra Folketrygdloven §6-3 og fra Folketrygdens rundskriv.

Vil du gå mer i dybden ved å følge lenkene deres, gå da til www.trygdeetaten.no og søk på ”grunnstønad” – så finner du snart fram.

Selve brosjyren om grunnstønad finnes nå kun på internett, på www.trygdeetaten.no/generelt/Pub/grunnstønad_bm.pdf

Har du ikke tilgang til internett må du få ditt trygdekontor til å skrive ut brosjyren til deg.

kvitteringer eller lignende. Dette lar seg ikke alltid gjøre og ekstraavgiftene må derfor ofte vurderes skjønnsmessig. Vurderingen vil være bestemmende både for om grunnstønad skal ytes, og etter hvilken sats. For at det skal kunne ytes grunnstønad, må nødvendige ekstraavgifter være sannsynliggjort. Det vil si at det må være en sannsynlighetsovervekt for at utgiftene er reelle og nødvendige. Enkelte utgiftstyper er relativt enkle å dokumentere. I slike tilfeller må dokumentasjonskravet være tilsvarende strengt.

Andre utgiftstyper er vanskelige å dokumentere. Det må da foretas en sannsynlighetsvurdering.”

Opplysningsplikt og dokumentasjon

Om opplysningsplikt sier Trygdeetatens *brosjyre om grunnstønad*: ”Du plikter å underrette trygdekontoret dersom situasjonen endrer seg etter at du har fått grunnstønad, hjelpestønad eller forhøyet hjelpestønad. Det gjelder for eksempel dersom helsetilstanden endrer seg slik at ekstraavgiftene eller pleiebehovet reduseres eller du flytter. Dersom du får utbetalt mer enn det du har rett til som følge av gale eller mangelfulle opplysninger, kan du få krav om å betale beløpet tilbake. Du må også gi melding dersom det skjer endringer som kan gi deg rett til høyere stønad. Hvis du venter, kan det bety at rettigheter går tapt. Trygdekontoret på sin side skal informere deg om endringer i vilkårene for å få stønad og hjelpe deg dersom du har spørsmål i forbindelse med stønadene.”

Om dokumentasjon av ekstraavgifter sies følgende i Trygdeetatens *rundskriv*: ”Ekstraavgiftene må søkes dokumentert så godt som mulig. Som hovedregel skal ekstraavgiftene dokumenteres ved

Ta derfor vare på alle kvitteringer for innkjøp av kompresjonsstrømper, bandasjemateriell etc, for transportutgifter o.lign og notér alle ekstraavgifter som ikke kan dokumenteres med kvitteringer.

Grunnstønaden gis for å dekke de ekstraavgiftene vi har, den er ikke ment som et tilskudd til allmenne utgifter. For å holde styr på at innvilget grunnstønad går til det den skal, kan det også være til hjelp å opprette en særskilt konto til dette, – så går ikke disse pengene like lett med i det daglige dragsuget, og det blir enklere å dokumentere kostnadene ved et evt ettersyn.

Grunnstønad

Grunnstønad skal, helt eller delvis, dekke ekstraavgifter som er oppstått på grunn av en lidelse. Du kan ha rett til grunnstønad dersom du har nødvendige ekstraavgifter på grunn av varig sykdom, skade eller lyte. Med ekstraavgifter menes utgifter som friske personer ikke har, – med varig menes som hovedregel 2-3 år.

Grunnstønad gis ikke til engangsutgifter (f.eks

anskaffelsesutgifter), kun til utgifter som er stadig løpende/tilbakevendende.

Ekstraavgiftene må tilsvare minst grunnstønadsats 1.

Grunnstønadsats pr januar 2005:

Sats	Beløp pr år	Beløp pr måned
1	kr 6 636	kr 553
2	kr 10 140	kr 845
3	kr 13 332	kr 1 111
4	kr 19 620	kr 1 635
5	kr 26 604	kr 2 217
6	kr 33 240	kr 2 770

Om ekstraavgifter sier Trygdeetatens *rundskriv*: ”Med ekstraavgifter menes løpende utgifter som er påført medlemmet etter inntråd sykdom eller skade, og som medlemmet ikke hadde tidligere. Dersom det ikke er mulig å sammenlikne med hvilke utgifter medlemmet hadde tidligere, for eksempel fordi sykdom eller lyte er medfødt, må det sammenliknes med hvilke utgifter friske personer har til samme formål.”

Søknad om grunnstønadsats

Søknadsskjema får du på trygdekontoret, eller du kan selv laste det ned fra nettet. Gå til www.trygdeetaten.no/generelt/skjema/blanketter/IA_06-030bm.pdf (bokmål) eller www.trygdeetaten.no/generelt/skjema/blanketter/IA_06-030nn.pdf (nynorsk)

Søknaden sendes til trygdekontoret der du bor. Lurer du på adressen, se evt www.trygdeetaten.no/default.asp?strTema=adresser

Riktig søknad gir raskere svar, så vær nøye med å fylle ut skjemaet og pass på å få med all informasjonen trygdekontoret trenger for å behandle søknaden. Kontakt trygdekontoret om det er noe du lurer på, – de har plikt til å gi konsulenthjelp! Maksimal behandlingstid for søknad om grunnstønadsats er fem måneder.

Det er også mulig å inngå en såkalt serviceavtale med trygdekontoret. Man starter da med å bestille time på trygdekontoret, hvor det gjøres en avtale om innen hvilke tidsrom søker skal fremskaffe de nødvendige opplysninger, inkl legeerklæring, – og trygdekontoret fastsetter da i forhold til dette en lovet dato for ferdigbehandlet søknad. Enkelte

trygdekontor påstår med hånden på hjertet at selve saksbehandlingen da kun tar ca to uker.

Hva skal stønadsatsen dekke?

Grunnstønadsatsen skal dekke ekstraavgifter som kommer inn under et av punktene nedenfor – vi har her kun listet opp det som kan være aktuelt for oss med lymfødeme:

- * Drift av tekniske hjelpemidler
- * Transport, herunder drift av bil
- * Bruk av proteser, støttebandasjer o.l. (*kompresjonsstrømper*)
- * Slitasje på klær og sengetøy

Om utgifter til transport sier Trygdeetatens *brosjyre*: ”Behovet for ”ekstra” transport og ekstraavgiftene for å dekke dette behovet, må ha oppstått før fylte 70 år. Med ”ekstra” transport menes at du må bruke annen transport på grunn av sykdom m.m. enn andre som bor på samme sted.”

Ekstraavgifter på grunn av slitasje på klær og sengetøy omfatter også sko og støvler. Slike ekstraavgifter oppstår enten på grunn av uvanlig ofte vasking eller at selve bruken medfører ekstra slitasje.

Om grunnstønadsats ved lymfødeme og støttebandasjer sier Trygdeetatens *rundskriv*: ”Pasienter med lymfødeme vil være avhengig av elastiske strømper som et ledd i behandlingen. (...) Utgiftene til elastiske strømper varierer sterkt. Som hovedregel er ikke utgiftene tilstrekkelige til å nå opp til sats 1, men dersom det er medisinsk nødvendig med spesialsyddede strømper kan utgiftene likevel nå opp i sats 1. Dette må som ellers vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.”

Ut fra dette er det tydelig hvor viktig det er, at vi som søker om grunnstønadsats på grunn av ekstraavgifter til kompresjonsstrømper og slikt, må få våre fysioterapeuter og leger til å beskrive den medisinske nødvendigheten av kompresjonsstrømper, til å angi et rimelig antall strømper pr år, – og få et evt behov for spesialsyddede plagg til å stå i klartekst når søknad skal skrives.

